

**HODNOCENÍ REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI
KRAJŮ A SPRÁVNÍCH OBLASTÍ OBCÍ S ROZŠÍŘENOU
PŮSOBNOSTÍ**

METODIKA

20. 8. 2011

(3. revize ze dne 16. 12. 2011)

Obsah

<i>Seznam zkratk</i>	4
<i>Seznam tabulek</i>	4
1. Úvod	5
1.1 <i>Faktory regionálního rozvoje a regionální konkurenceschopnost</i>	5
1.2 <i>Pilíře regionální konkurenceschopnosti</i>	7
2. Hodnocení regionální konkurenceschopnosti v podmínkách ČR	9
2.1 <i>Pilíř 3 - Infrastruktura</i>	10
2.2 <i>Pilíř 4 - Zdraví</i>	10
2.3 <i>Pilíř 6 - Vyšší a celoživotní vzdělávání</i>	11
2.4 <i>Pilíř 7 - Účinnost trhu práce</i>	12
2.5 <i>Pilíř 8 - Velikost trhu</i>	13
2.6 <i>Pilíř 9 - Technologická připravenost</i>	15
2.7 <i>Pilíř 10 - Sofistikovanost podnikání</i>	16
2.8 <i>Pilíř 11 - Inovace</i>	17
2.9 <i>Zdroje dat pro hodnocení</i>	19
3. Metodické postupy pro výpočet RCI _{cz}	20
3.1 <i>Standardní normování hodnot ukazatelů</i>	20
3.2 <i>Distribuční funkce pomocného ukazatele</i>	20
3.3 <i>Váhy ukazatelů</i>	21
3.4 <i>Výpočet indexu regionální konkurenceschopnosti RCI_{cz}</i>	21
3.5 <i>Sub-indexy RCI_{cz}</i>	22
4. Typologie regionů podle regionální konkurenceschopnosti	24
5. Literatura	26

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	informační a komunikační technologie
IT	informační technologie
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NACE	Klasifikace ekonomických činností
NUTS2	region NUTS2 (region soudržnosti)
NUTS3	region NUTS3 (kraj)
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
ORP	obec s rozšířenou působností
PÚR ČR	Politika územního rozvoje ČR
PZI	přímé zahraniční investice
RCI	Regional Competitiveness Index
RCIcz	Index regionální konkurenceschopnosti
RES	registr ekonomických subjektů
SF EU	Strukturální fondy Evropské unie
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
TC AV ČR	Technologické centrum Akademie věd České republiky
THFK	tvorba hrubého fixního kapitálu
VaV	věda a výzkum
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
ZÚJ	základní územní jednotka

Seznam tabulek

Tab. 1 – Pilíře pro hodnocení RCI

Tab. 2 – Pilíře pro hodnocení RCIcz

1. Úvod

Metodika „*Hodnocení regionální konkurenceschopnosti krajů a správních oblastí obcí s rozšířenou působností ČR*“ byla zpracována v působnosti společnosti RegioPartner, s.r.o. v souvislosti s řešením veřejné zakázky **Zpracování analýz a podkladových materiálů pro přípravu Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014–2020**, kterou zadalo Ministerstvo pro místní rozvoj konsorciu firem GaREP, s.r.o. a RegioPartner, s.r.o.

Hodnocení regionální konkurenceschopnosti bylo provedeno EK v souvislosti s publikací 5. Zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Toto hodnocení provedené v celoevropském kontextu pro regiony na úrovni NUTS2 však není s ohledem na charakter dokumentu Strategie regionálního rozvoje zcela relevantní, protože zastírá specifické rozdíly, významné pro krajskou a nižší územní úroveň.

Cílem zpracování metodiky je konverze postupů použitých Evropskou komisí pro hodnocení konkurenceschopnosti regionů Evropské unie do podmínek hodnocení konkurenceschopnosti územních celků ČR menších než NUTS2.

Zpracovaný metodický aparát má být použit při analýze regionální konkurenceschopnosti, jako jednoho z východisek pro návrhovou část **Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 až 2020**. Proto se metodika hodnocení regionální konkurenceschopnosti v podmínkách ČR soustředí na dvě základní úrovně:

Krajská regionální konkurenceschopnost, zaměřená na jednotlivé kraje ČR. Regionální konkurenceschopnost jednotlivých krajů bude rámcem pro nasměrování Strategie, ale zejména bude determinovat konkurenceschopnost nižších územních celků a obcí v rámci kraje.

Mikroregionální konkurenceschopnost, zaměřená na SO ORP. Obce s rozšířenou působností jsou centrem mikroregionu integrovaného denní dojížděnkou za prací a službami. Z hlediska nasměrování Strategie se analýza konkurenceschopnosti na úrovni 205 správních obvodů ČR jeví jako optimální. Praha jako metropolitní region je hodnocena spolu s krají ČR.

1.1 Faktory regionálního rozvoje a regionální konkurenceschopnost

Tradiční lokalizační faktory ekonomických aktivit, které se díky technologickému rozvoji mnohdy stávají „všudypřítomnými“, jsou postupně nahrazovány faktory novými, mezi něž patří především schopnost vytvářet a využívat nové znalosti a inovace, kvalita lidských zdrojů a schopnost ekonomických subjektů vzájemně spolupracovat. Kromě toho rychlý technologický rozvoj, pokles dopravních nákladů a rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií přináší také zásadní změnu v organizaci ekonomických činností.

Stejně tak rychlý technologický pokrok znamená, že v současnosti se vlastní fyzická výroba podílí na výsledné ceně výrobků malou a stále klesající měrou (Reich 1990). Klíčové jsou náklady na výzkum, vývoj, marketing a další činnosti. Příkladem může být výroba počítačů nebo farmaceutický průmysl. Rozhodující přidaná hodnota připadá na výzkum a vývoj, klinické zkoušky, patentová řízení, marketing, finanční řízení a další činnosti spojené s výslednou produkcí.

V důsledku výše nastíněných změn nemůže být již konkurenční výhoda ve vyspělých zemích a regionech dosahována prostřednictvím snižování nákladů (low-road strategie), ale

především schopností inovovat a přinášet stále něco nového (Dunning 2000). Tato schopnost je klíčovou konkurenční výhodou měst a regionů, a proto se pozornost aktérů regionálního rozvoje musí zaměřit na identifikaci a následný rozvoj faktorů, které tuto schopnost ovlivňují. Zjednodušeně řečeno, významná je z hlediska místního ekonomického rozvoje skutečnost, jak místní aktéři se zdroji, které mohou být odkudkoli dovezeny, naloží a co z nich vyprodukují. Základem tvorby nových inovací jsou samozřejmě znalosti či vědomosti, i proto se v současnosti nejčastěji hovoří o vytváření informační či na znalostech založené společnosti.

Zvyšování regionální konkurenceschopnosti postavené na těchto základech je tak vysoce komplexním procesem, který nespočívá jen v omezeném počtu klíčových faktorů. Naopak, konkurenceschopnost rozvoje regionů je multi-faktorově podmíněna, přičemž roli nehraje jen přítomnost jednotlivých faktorů, ale jejich výsledná kombinace vytvářející „příznivé lokální prostředí“. V kontextu uvedené komplexní podmíněnosti konkurenceschopnosti regionů a měst jsou v následujících podkapitolách stručně diskutovány jednotlivé faktory ovlivňující regionální rozvoj a jejich význam.

Regionální konkurenceschopnost je v nejužším pojetí možno spojit s poměrně přesně definovanou konkurenceschopností na mikroúrovni, tzn. na úrovni firem, kdy konkurenceschopnost firem je spojena s jejich schopností trvale a se ziskem vytvářet produkty, které splňují požadavky trhu ve smyslu ceny, kvality apod. Firmy však své aktivity realizují v neustálé interakci s prostředím, ve kterém se nacházejí a jsou zakořeněny. Proto je firemní konkurenceschopnost ovlivněna faktory, které jsou specifické právě pro dané území. Mezi faktory ovlivňující firemní konkurenceschopnost je však nutné zařadit i vnější vlivy ležící mimo dané území (regionální a nadregionální úroveň).

Regionální konkurenceschopnost je pro účely tvorby metodiky definována obecněji, jako schopnost regionu maximálně využít své vnitřní zdroje tak, aby dokázal uspět (a prosperovat) v regionální, národní a popřípadě i globální konkurenci a byl schopen se flexibilně přizpůsobit změnám na těchto trzích.¹

Za hlavní složky ekonomického a rozvojového potenciálu regionů, determinující regionální konkurenceschopnost lze považovat následující skupiny charakteristik²:

- Ekonomická a inovační výkonnost.
- Rozsah, intenzita a struktura ekonomických aktivit.
- Instituce a podpora podnikání.
- Lidské zdroje.
- Geografická poloha, dopravní dostupnost a struktura osídlení.

¹ „Metodika hodnocení ekonomického a rozvojového potenciálu území“ zpracovaná v rámci projektu „Regionální ekonomická data pro evaluaci RPS a NSRR a pro sekundární analýzy regionálního rozvoje“, (RegioPartner, s.r.o., MMR 2009)

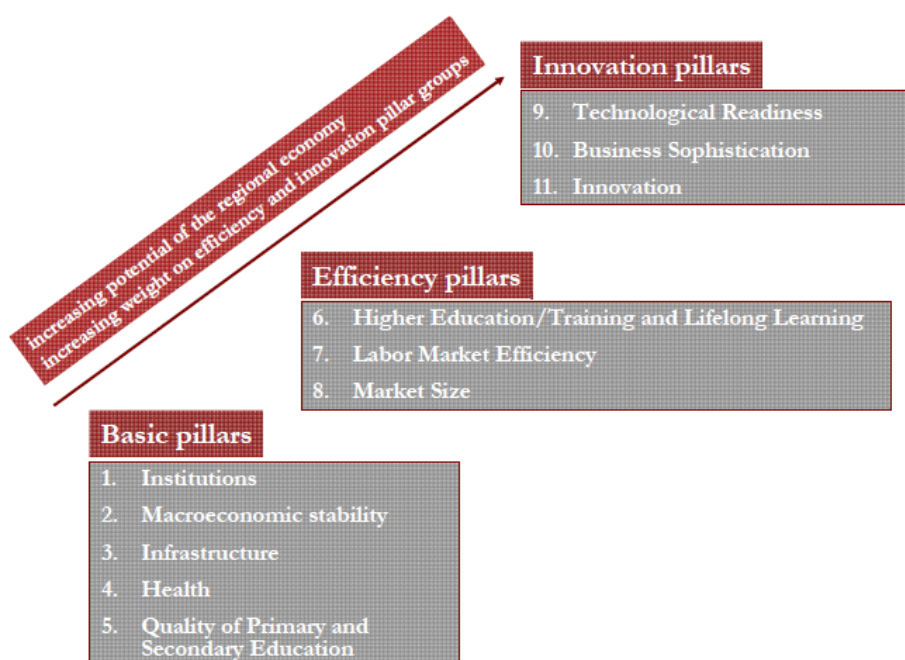
² VITURKA, M.: Konkurenceschopnost regionů a možnosti jejího hodnocení. Politická ekonomie, Praha: VŠE, 55, 5, od s. 637-658, 22 s. ISSN 0032-3233. 2007.

1.2 Pilíře regionální konkurenceschopnosti

Při hodnocení regionální konkurenceschopnosti byl pro potřeby 5. Kohezní zprávy modifikován³ postup používaný na úrovni Světového ekonomického fóra. Nově vzniklý model má však tři základní odlišnosti:

- respektuje skutečnost, že Evropa a její regiony vykazují větší konzistenci, než jednotlivé státy světa, které se nacházejí se na různém stupni ekonomického a sociálního rozvoje;
- vzhledem k víceméně porovnatelné datové základně více používá exaktní (tvrdá) data, nebo vychází ze studií a hodnocení renomovaných organizací;
- v hodnocení diferencuje tak, aby nepřiměřeně nepenalizoval zjevně méně rozvinuté regiony.

Základním územím, pro které bylo hodnocení provedeno, byly regiony NUTS2. V případech, kdy u konkrétního zvoleného ukazatele nebyl pro hodnocení na této úrovni dostatek relevantních údajů, byly hodnoceny všechny regiony shodně s nadřazenou územní jednotkou, tedy členským státem EU. Schéma přístupu EK vyplývá z následujícího obrázku.

RCI general framework

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/2010_competitiveness_index.pdf

Z 11 definovaných pilířů konkurenceschopnosti byly 3 hodnoceny bez regionální diferenciace, jednotně za celý členský stát, 2 byly hodnoceny mixem regionálních a národních ukazatelů a 6 bylo hodnoceno výhradně regionálními ukazateli.

Tab. 1 – Pilíře pro hodnocení RCI

Pillar	Indicator Level
1 Institutions	country
2 Macroeconomic stability	country
3 Infrastructure	NUTS2
4 Health	NUTS2
5 Quality of primary & secondary education	country
6 Higher education & training	NUTS2/country
7 Labor market efficiency	NUTS2
8 Market size	NUTS2
9 Technological readiness	NUTS2/country
10 Business sophistication	NUTS2
11 Innovation	NUTS2

Celkový index regionální konkurenceschopnosti RCI (Regional Competitiveness Index) byl vyčíslen na základě hodnot ukazatelů ve všech 11 pilířích, kterých je celkem 69 (viz příloha č. 1).

Pro vyjádření vnitřní struktury celkového indexu regionální konkurenceschopnosti byly vyčísleny 3 sub-indexy RCI:

- **basic**, vyčíslený na základě hodnot ukazatelů pilířů 1 až 5
- **efficiency**, vyčíslený na základě hodnot ukazatelů pilířů 6 až 8
- **innovation**, vyčíslený na základě hodnot ukazatelů pilířů 9 až 11

Použitý model hodnocení konkurenceschopnosti regionů EU ukázal, že není relevantní v některých pilířích zkoumat regionální rozdíly a že pro parciální hodnocení lze v takovém případě použít v rámci vyššího územního celku shodné hodnoty konkrétního ukazatele pro jeho jednotlivé regiony. V konkrétním případě to znamenalo použití stejného hodnocení (jaké bylo přiřazeno ČR jako celku) např. pro hodnocení úrovně korupčního prostředí ve všech regionech (NUTS2) v ČR. Takový přístup byl použit pro pilíře 1, 2 a 5.

Druhou metodickou premisou, použitou při výpočtech RCI, je kombinace nadregionálních (shodně kvantifikovaných) ukazatelů a ukazatelů regionálně diferencovaných. Takový přístup byl použit pro pilíře 6 a 9.

2. Hodnocení regionální konkurenceschopnosti v podmínkách ČR

Promítnutím metodiky EK do podmínek ČR, při snaze zachovat kompatibilitu výsledků hodnocení, byl vypracován způsob hodnocení krajů a SO ORP v jednotlivých pilířích konkurenceschopnosti.

Jak bylo výše uvedeno, pro hodnocení regionální konkurenceschopnosti na úrovni EU bylo použito pouze 8 z 11 pilířů s regionálně diferencovanými daty a ve 3 případech byl všem regionům v rámci členského státu přiřazen stejný údaj u hodnocených indikátorů daného pilíře. Pokud nejde o mezinárodní srovnání regionů, je zřejmé, že při hodnocení regionální konkurenceschopnosti v rámci jednoho státu je kvantifikace ukazatelů v pilířích s nemožností regionální diferenciace bezpředmětná. Metodika hodnocení regionální konkurenceschopnosti v podmínkách ČR proto pracuje pouze s osmi z celkově jedenácti pilířů definovaných pro hodnocení regionální konkurenceschopnosti na úrovni regionů EU.

Při hodnocení regionální konkurenceschopnosti území menších než NUTS 3 je ve velké většině případů limitujícím faktorem nedostupnost kvalitních datových vstupů pro vyčíslení některých ukazatelů. Proto byl výběr ukazatelů proveden tak, aby v maximální míře byla data dostupná nejen pro úroveň kraje, ale také pro úroveň SO ORP.

V případech, kdy nebylo možné použít pro úroveň kraje i SO ORP shodné ukazatele, byly použity následující typy metodického zjednodušení:

- ukazatel pro kraj nebyl pro úroveň SO ORP použit ani nahrazen a jeho váha byla rozpuštěna mezi ostatní ukazatele pilíře;
- hodnota ukazatele pro daný kraj (případně pro okres, pokud je k dispozici) byla podle vhodně zvolené distribuční funkce rozpuštěna mezi dotčené SO ORP;
- pro úroveň SO ORP byl použit jiný, vhodně zvolený dostupný ukazatel, vykazující vysokou míru korelace s krajským ukazatelem.

Z hlediska požadavku na porovnatelnost hodnocení provedeného EK a hodnocení podle této metodiky muselo být v maximální možné míře zachováno zaměření ukazatelů jednotlivých pilířů a pouze výjimečně se použil „národní“ ukazatel, ovšem za podmínky významné korelace s ukazateli použitými EK.

Tento přístup ve svém důsledku umožňuje propojení výsledků EK a národního hodnocení regionální konkurenceschopnosti. Normované hodnocení jednotlivých pilířů při kvantifikaci RCI_{cz} na hodnotu průměr ČR = 100 umožňuje stanovení úrovně jednotlivých regionů ČR k průměru EU. Volba diametrálně odlišných ukazatelů v jednotlivých pilířích, než jaké použila EK, by takový přístup neumožňovala.

Analýza robustnosti provedená EK ukázala, že nejstabilnějším sub-indexem je sub-index zahrnující pilíře 6, 7 a 8, jemuž EK doporučuje přiřadit váhu 50/100. Při rozdělení vah mezi sub-index „basic“ a „innovation“ EK doporučuje zohlednit míru vyspělosti hodnoceného regionu, aby nebyly nepřiměřeně penalizovány méně rozvinuté regiony. Pro podmínky ČR aplikace tohoto principu znamená primární rozdělení vah mezi sub-indexy v poměru

- **basic**, (pilíře 1 až 5) váha 30/100
- **efficiency**, (pilíře 6 až 8) váha 50/100
- **innovation**, (pilíře 9 až 11) váha 20/100

V rámci příslušného sub-indexu pak EK doporučuje rozdělit váhu proporcionálně mezi jednotlivé pilíře. I tento princip je pro podmínky ČR akceptovatelný.

2.1 Pilíř 3 - Infrastruktura

Pilíř charakterizuje základní předpoklady pro regionální rozvoj a konkurenceschopnost území. Je zaměřen na „dopravní infrastrukturu“. Na úrovni EU byly v tomto pilíři RCI použity následující ukazatele:

- 3.1 Motorway density
- 3.2 Railway density
- 3.3 Number of passenger flights

Pilíř 3 – Infrastruktura je primárně zaměřen na dopravní infrastrukturu, ve všech jejích variantách, silniční, železniční i letecké.

Celková váha tohoto pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 15/100.

Ukazatele zvolené pro RCI_{cz} jsou následující:

3.1 Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací (váha ukazatele 6/100)

kraj	SO ORP
Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací (vztažena k počtu obyvatel)	Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací (vztažena k počtu obyvatel)

3.2 Průměrná časová dojezdnost obyvatel do krajského města (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Průměrná doba, v níž obyvatelé kraje dojedou do krajského města	Průměrná doba, v níž obyvatelé SO ORP dojedou do krajského města

3.3 Dostupnost mezinárodních letišť (váha ukazatele 2/100)

kraj	SO ORP
Celková minutová vzdálenost obyvatel kraje od mezinárodních letišť, vážená jejich významem	Minutová vzdálenost střediska SO ORP od mezinárodního letiště, vážená jeho významem

3.4 Hustota železniční sítě (váha ukazatele 3/100)

kraj	SO ORP
Hustota železniční sítě (vztažena k počtu obyvatel)	Hustota železniční sítě (vztažena k počtu obyvatel)

2.2 Pilíř 4 - Zdraví

Tento pilíř je dalším prvkem, který charakterizuje základní předpoklady pro regionální rozvoj a konkurenceschopnost území. Je zaměřen na vystižení zdravotního stavu a zdravotního potenciálu vybranými charakteristikami „míry úmrtnosti“, charakterizujícími zdravotní stav obyvatel regionu. Při stanovení RCI na úrovni EU do něj vstupují následující ukazatele:

- 4.1 Road fatalities
- 4.2 Healthy life expectancy
- 4.3 Infant mortality
- 4.4 Cancer disease death rate
- 4.5 Heart disease death rate
- 4.6 Suicide death rate

Pilíř 4 – Zdraví je primárně charakterizován ukazateli sledovaných příčin úmrtí. V podmínkách ČR lze vhodně využít souhrnný ukazatel střední délky života mužů a žen. Dalším ukazatelem reflektujícím zdravotní stav populace je kojenecká úmrtnost.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 15/100.

Ukazatele pro RCICz jsou následující:

4.1 Kojenecká úmrtnost (váha ukazatele 7/100)

kraj	SO ORP
Zemřelí do 1 roku na 1000 živě narozených	Zemřelí do 1 roku na 1000 živě narozených

4.2 Střední délka života mužů (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Střední délka života při narození (muži) - syntetický ukazatel, vyjadřující úmrtnostní poměry ve všech věkových skupinách	Střední délka života při narození (muži) - syntetický ukazatel, vyjadřující úmrtnostní poměry ve všech věkových skupinách

4.3 Střední délka života žen (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Střední délka života při narození (ženy) - syntetický ukazatel, vyjadřující úmrtnostní poměry ve všech věkových skupinách	Střední délka života při narození (ženy) - syntetický ukazatel, vyjadřující úmrtnostní poměry ve všech věkových skupinách

2.3 Pilíř 6 - Vyšší a celoživotní vzdělávání

Pilíř č. 6 charakterizuje lidský potenciál jako jeden ze základních zdrojů, který vytváří konkurenční výhody území. Je zaměřen zejména na vyšší vzdělávání obyvatel regionu a jeho úroveň se výrazně odráží v úrovni regionální konkurenceschopnosti. Při stanovení RCI na úrovni EU byly do tohoto pilíře zahrnuty následující ukazatele:

- 6.1 Population aged 25-64 with higher educational attainment (ISCED 5-6)
- 6.2 Lifelong learning
- 6.3 Early school leavers
- 6.4 Accessibility to universities

Pilíř 6 – Vyšší a celoživotní vzdělávání je primárně charakterizován ukazateli o struktuře vzdělanosti. V podmínkách ČR lze z osob s VŠ vzděláním ve věku 25 - 64 let vyčlenit

skupinu osob ve věku 30 - 34 let, tedy bezprostředně po dosažení VŠ vzdělání. Takový ukazatel pak odráží aktuální stav lépe než celkový ukazatel za skupinu 25 - 64 let.

Dalším ukazatelem, který vypovídá o obecné úrovni vzdělanosti, je objem finančních prostředků, vkládaných do vysokého školství v regionu.

Specifickým ukazatelem dokreslujícím vzdělanostní úroveň v regionu je údaj o základním či neukončeném vzdělání u mladé generace.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 17/100.

Ukazatele pro RCI_{cz} jsou následující:

6.1 Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 25 - 64 let (váha ukazatele 2/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o podílu VŠ vzdělaných osob v kraji k populaci dané věkové kategorie	Statisticky zjišťovaný údaj o podílu VŠ vzdělaných osob v SO ORP k populaci dané věkové kategorie

6.2 Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 30 - 34 let (váha ukazatele 6/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o podílu VŠ vzdělaných osob v kraji k populaci dané věkové kategorie	Statisticky zjišťovaný údaj o podílu VŠ vzdělaných osob v SO ORP k populaci dané věkové kategorie

6.3 Podíl osob s neukončeným nebo základním vzděláním v populaci 18 - 24 let (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o podílu mladých osob ve věku 18 až 24 let předčasně opouštějících vzdělávací systém, tj. s nejvyšším dosaženým vzděláním na úrovni ISCED 1,2 (základní vzdělání) v kraji k populaci dané věkové kategorie	Statisticky zjišťovaný údaj o podílu mladých osob ve věku 18 až 24 let předčasně opouštějících vzdělávací systém, tj. s nejvyšším dosaženým vzděláním na úrovni ISCED 1,2 (základní vzdělání) v SO ORP k populaci dané věkové kategorie

6.4 Rozpočet veřejných vysokých škol podle VKM na obyvatele (váha ukazatele 5/100)

kraj	SO ORP
Dynamický ukazatel charakterizující prostřednictvím objemu rozpočtu aktuální situaci v oblasti vyššího vzdělávání	Dynamický ukazatel charakterizující prostřednictvím objemu rozpočtu aktuální situaci v oblasti vyššího vzdělávání

2.4 Pilíř 7 - Účinnost trhu práce

Jedná se o další pilíř, který charakterizuje využívání vnitřních zdrojů regionu, tj. zapojení a integraci na regionálním trhu práce a využití pracovního potenciálu, a je zaměřen zejména na ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti. O účinnosti trhu práce vypovídají také rozdíly v jednotlivých ukazatelích u obou pohlaví. Při stanovení RCI na úrovni EU je tento pilíř charakterizován následujícími ukazateli:

- 7.1 Employment rate (excluding agriculture)
- 7.2 Long-term unemployment
- 7.3 Unemployment rate
- 7.4 Labor productivity
- 7.5 Gender balance unemployment
- 7.6 Gender balance employment
- 7.7 Female unemployment

Pilíř 7 – Účinnost trhu práce je v podmínkách ČR hodnocena obdobným způsobem, jaký byl použit na úrovni EU. Je to umožněno velmi kvalitní datovou základnou i pro území menší než kraj nebo okres.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 17/100.

Ukazatele pro RCÍcz jsou následující:

7.1 Míra zaměstnanosti (váha ukazatele 6/100)

kraj	SO ORP
Podíl zaměstnaných na populaci kraje ve věku 15 – 64 let	Podíl zaměstnaných na populaci SO ORP ve věku 15 – 64 let

7.2 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (váha ukazatele 6/100)

kraj	SO ORP
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (nezaměstnaní déle než 12 měsíců) na pracovní síle v kraji (roční průměr)	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (nezaměstnaní déle než 12 měsíců) na pracovní síle v SO ORP (roční průměr)

7.3 Míra registrované nezaměstnanosti (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Podíl registrovaných nezaměstnaných na pracovní síle kraje (roční průměr)	Podíl registrovaných nezaměstnaných na pracovní síle SO ORP (roční průměr)

7.4 Rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti mužů a žen (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Rozdíl mezi podílem registrovaných nezaměstnaných mužů a žen (roční průměr)	Rozdíl mezi podílem registrovaných nezaměstnaných mužů a žen (roční průměr)

2.5 Pilíř 8 - Velikost trhu

Pilíř charakterizuje svými ukazateli tržní potenciál a vytvořené a spotřebované zdroje v území. Lze jej rovněž zařadit mezi pilíře vypovídající o vnitřním potenciálu území, které determinují regionální konkurenceschopnost. Při stanovení RCI na úrovni EU do tohoto pilíře vstupují následující ukazatele:

- 8.1 GDP
- 8.2 Compensation of employees
- 8.3 Disposable income
- 8.4 Potential market size expressed in GDP
- 8.5 Potential market size expressed in population

Pilíř 8 – Velikost trhu je v podmínkách ČR hodnocen obdobným způsobem, jaký byl aplikován na úrovni EU. Vedle ukazatele regionálního HDP a disponibilního důchodu domácností je použit i ukazatel charakterizující velikosti trhu vyjádřeného počtem obyvatel.

Aby se předešlo vícenásobné penalizaci malých krajů, byl pro podmínky ČR zvolen relativní údaj HDP na obyvatele, u něhož nejsou rozdíly mezi kraji tak významné.

Protože údaje o HDP i disponibilním důchodu domácností nejsou pro nižší než krajskou úroveň k dispozici, byly zvoleny pomocné ukazatele o vytvořené účetní přidané hodnotě, resp. vydaných osobních nákladech u převážné části ekonomických subjektů působících v SO ORP. Pomocí těchto pomocných ukazatelů byly definovány distribuční funkce pro rozpuštění krajských hodnot mezi dotčené SO ORP.

Jako ukazatel popisující velikost trhu na demografickém parametru byl zvolen podíl obyvatel žijících na území rozvojových oblastí a rozvojových os. Takový ukazatel staticky (oblasti) i dynamicky (osy) vypovídá o velikosti trhu, vyjádřené počtem obyvatel.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 16/100.

Ukazatele pro RC1cz jsou následující:

8.1 Regionální HDP na obyvatele (váha ukazatele 7/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o úrovni regionálního HDP na obyvatele	Jako pomocný ukazatel pro distribuci krajské hodnoty na úroveň SO ORP se využijí data o vytvořené účetní přidané hodnotě ekonomickými subjekty v SO ORP v sektorech podle CZ-NACE (A,C,F,H,I,J,K,L,M,N)

8.2 Disponibilní důchod domácností (váha ukazatele 5/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o disponibilním důchodu domácností v kraji	Jako pomocný ukazatel pro distribuci krajské hodnoty na úroveň SO ORP se využijí data o vydaných osobních nákladech ekonomickými subjekty v SO ORP v sektorech podle CZ-NACE (A,C,F,H,I,J,K,L,M,N)

8.3 Potenciální trh vyjádřený počtem obyvatel (váha ukazatele 4/100)

kraj	SO ORP
Počet obyvatel kraje žijících na území rozvojových oblastí, rozvojových os a jejich zázemí	Počet obyvatel SO ORP žijících na území rozvojových oblastí, rozvojových os a jejich zázemí

2.6 Pilíř 9 - Technologická připravenost

Tento pilíř je prvním z pilířů, který charakterizuje potenciál regionu v oblasti zavádění inovací, jako stěžejního atributu růstu regionální konkurenceschopnosti v budoucnosti. Za klíčovou technologickou připravenost se považuje míra dostupnosti a praktického využití informačních technologií, zejména internetu. Při stanovení RCI na úrovni EU do tohoto pilíře vstupují následující ukazatele:

- 9.1 Households with access to broadband
- 9.2 Individuals who ordered goods or services over the Internet for private use
- 9.3 Household with access to internet

Pilíř 9 – Technologická připravenost je v podmínkách ČR hodnocen obdobným způsobem, jaký byl použit na úrovni EU. Pro mikroregionální úroveň však není dostatek dat o dostupnosti a využívání internetu v podnicích. Jako korelující ukazatel, dostupný za SO ORP, byl proto zvolen údaj o počtu IT odborníků na 1000 zaměstnaných v daném území.

Pro celkový nedostatek ukazatelů vhodných pro hodnocení technologické připravenosti byl jako ukazatel korelující s technologickou připraveností zvolen také údaj o výdajích na licenční poplatky za patenty a užité vzory. Tento údaj je však dostupný pouze pro krajskou úroveň.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 6/100.

Ukazatele pro RCIz jsou následující:

9.1 Počet IT odborníků na 1000 zaměstnaných (váha ukazatele 2/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o podílu IT odborníků (CZ NACE 62) na 1000 zaměstnaných v kraji	Statisticky zjišťovaný údaj o podílu IT odborníků (CZ NACE 62) na 1000 zaměstnaných v SO ORP

9.2 Počet domácností s PC a internetem (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o vybavenosti domácností v kraji počítačem s přístupem k internetu	Statisticky zjišťovaný údaj o vybavenosti domácností v SO ORP počítačem s přístupem k internetu

9.3 Počet domácností s PC (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky zjišťovaný údaj o vybavenosti domácností v kraji počítačem	Statisticky zjišťovaný údaj o vybavenosti domácností v SO ORP počítačem

9.4 Počet pasivních licencí za patenty a užité vzory (váha ukazatele 2/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o zakoupených licencích na patenty a užité vzory	Ukazatel se nepoužije a jeho váha se rozpustí mezi zbývající ukazatele pilíře

2.7 Pilíř 10 - Sofistikovanost podnikání

Tento pilíř rovněž charakterizuje potenciál regionu pro aplikaci inovací. Je postaven na strukturálních údajích o tzv. znalostně náročných službách, klasifikovaných podle CZ-NACE jako sektor J a K. Dalšími ukazateli charakterizujícími úroveň sofistikovanosti podnikání jsou přímé zahraniční investice a rozvoj klastrů. Při stanovení RCI na úrovni EU do tohoto pilíře vstupují následující ukazatele:

- 10.1 Employment in the "Financial intermediation, real estate, renting and business activities" NACE sectors (J_K)
- 10.2 Gross Value Added (GVA) at basic prices for NACE sectors J_K (NACE)
- 10.3 FDI intensity
- 10.4 Aggregate indicator for strength of regional clusters

Pilíř 10 – Sofistikovanost podnikání je v podmínkách ČR hodnocen obdobným způsobem, jaký byl aplikován na úrovni EU. Je to umožněno velmi kvalitní datovou základnou i pro území menší než kraj nebo okres. Z důvodu absence agregátního ukazatele o regionálních klastrech na mikroregionální (resp. i krajské) úrovni byl použit ukazatel o koncentraci ústředí větších firem (nad 100 zaměstnanců), působících v sektorech znalostně náročných služeb.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 7/100.

Ukazatele pro RCI_{CZ} jsou následující:

10.1 Příliv přímých zahraničních investic na obyvatele (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o přímých zahraničních investicích do kraje, vztažený na počet obyvatel kraje	Hodnota sledovaného údaje pro okres se podle vhodného klíče rozpustí na všechny dotčené SO ORP

10.2 Podíl znalostně náročných služeb na celkové zaměstnanosti (váha ukazatele 2/100)

kraj	SO ORP
Podíl celkové zaměstnanosti v podnicích poskytujících znalostně náročné služby (CZ-NACE sektor J a K) k celkové zaměstnanosti v kraji	Podíl celkové zaměstnanosti v podnicích poskytujících znalostně náročné služby (CZ-NACE sektor J a K) k celkové zaměstnanosti v SO ORP

10.3 Podíl znalostně náročných služeb na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (váha ukazatele 3/100)

kraj	SO ORP
Podíl vytvořené přidané hodnoty v podnicích poskytujících znalostně náročné služby (CZ-NACE sektor J a K) k celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) v kraji	Podíl vytvořené přidané hodnoty v podnicích poskytujících znalostně náročné služby (CZ-NACE sektor J a K) k celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) v SO ORP

10.4 Počet ústředí firem ve znalostně náročných službách s více než 100 zaměstnanci (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Počet ústředí firem ve znalostně náročných službách (J+K) nad 100 zaměstnanců na tis. obyvatel kraje	Ukazatel se nepoužije a jeho váha se rozpustí mezi zbývající ukazatele pilíře

2.8 Pilíř 11 - Inovace

Tento pilíř je klíčovým pro vyjádření potenciálu regionu zavádět (implementovat) inovace. Ukazatele zvolené EK sice dobře vystihují jádro problému, avšak pro hodnocení území menších než NUTS2 je problémem citelná absence dat.

Při stanovení RCI na úrovni EU byly v rámci tohoto pilíře použity následující ukazatele:

- 11.1 Innovation patent applications
- 11.2 Total patent applications
- 11.3 Core Creativity Class employment
- 11.4 Knowledge workers
- 11.5 Scientific publications
- 11.6 Total intramural R&D expenditure
- 11.7 Human Resources in Science and Technology (HRST)
- 11.8 Employment in technology and knowledge-intensive
- 11.9 High-tech inventors (authors of EPO patent)
- 11.10 ICT inventors (authors of EPO patent)
- 11.11 Biotechnology inventors (authors of EPO patent)

Pilíř 11 – Inovace není možné v podmínkách ČR hodnotit ekvivalentním způsobem, jaký byl aplikován na úrovni EU. Proto byl sestaven soubor ukazatelů ze čtyř oblastí, přiměřeně korelujících s pojmem inovační potenciál území.

V první řadě je to údaj o příjmech z licencí za patenty a užité vzory. Data za tuto oblast jsou však dostupná pouze na krajské úrovni.

V druhé řadě jsou to údaje o výdajích na VaV veřejném a v podnikatelském sektoru. Data za tuto oblast jsou však dostupná pouze na okresní úrovni.

Třetí oblastí jsou strukturální ukazatele o zaměstnanosti v sektoru VaV a o podílu technologicky náročných (inovativních) oborů zpracovatelského průmyslu na ekonomických aktivitách v regionu.

Pro hodnocení inovačního potenciálu připadá v úvahu čtvrtá oblast dat o koncentraci ústředí velkých firem, působících v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu.

Celková váha pilíře v hodnocení regionální konkurenceschopnosti činí 7/100.

Ukazatele pro RCIcz jsou následující:

11.1 Počet aktivních licencí za patenty a užité vzory (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o poskytnutých licencích na patenty a užité vzory	Ukazatel se nepoužije a jeho váha se rozpustí mezi zbývající ukazatele pilíře

11.2 Výdaje veřejného sektoru na výzkum a vývoj (% z regionálního HDP) (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o výdajích veřejného sektoru na výzkum a vývoj v kraji, vztažený k regionálnímu HDP (v %)	Hodnota sledovaného údaje pro okres se podle vhodného klíče rozpustí na všechny dotčené SO ORP

11.3 Výdaje podnikatelského sektoru na výzkum a vývoj (% z regionálního HDP) (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o výdajích podnikatelského sektoru v kraji na výzkum a vývoj, vztažený k regionálnímu HDP (v %)	Hodnota sledovaného údaje pro okres se podle vhodného klíče rozpustí na všechny dotčené SO ORP

11.4 Počet pracovníků ve výzkumu a vývoji na 1000 zaměstnaných (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Statisticky sledovaný údaj o celkovém počtu pracovníků ve výzkumu a vývoji (CZ NACE 72), vztažený na 1000 zaměstnaných v kraji	Statisticky sledovaný údaj o celkovém počtu pracovníků ve výzkumu a vývoji (CZ NACE 72), vztažený na 1000 zaměstnaných v SO ORP

11.5 Podíl technologicky náročných oborů na celkové zaměstnanosti (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Podíl celkové zaměstnanosti v podnicích vyrábějících v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) k celkové zaměstnanosti v kraji	Podíl celkové zaměstnanosti v podnicích vyrábějících v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) k celkové zaměstnanosti v SO ORP

11.6 Podíl technologicky náročných oborů na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Podíl vytvořené přidané hodnoty v podnicích vyrábějících v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) k celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) v kraji	Podíl vytvořené přidané hodnoty v podnicích vyrábějících v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) k celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) v SO ORP

11.7 Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech s více než 250 zaměstnanci
(váha ukazatele 1/100)

kraj	SO ORP
Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) nad 250 zaměstnanců na 1000 obyvatel kraje	Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) nad 250 zaměstnanců na 1000 obyvatel SO ORP

2.9 Zdroje dat pro hodnocení

Zdrojem dat pro kvantifikaci ukazatelů jsou zejména veřejně přístupné datové zdroje. V některých případech jsou použita data ze zdrojů ČSÚ, běžně nepublikovaná, využívaná pro další zpracování statistických výstupů.

Pro kvantifikaci ukazatelů jsou využita data jak pravidelných, tak mimořádných šetření. V případě dat z pravidelných (periodických) statistických zjišťování se pro výpočet použijí

- a) nejaktuálnější dostupná data, nebo
- b) průměr údajů za určité relevantní období (u dat s výraznou fluktuací).

V případě dat z mimořádných (nárazových) šetření se použijí údaje z posledního šetření daného typu. Pro vyčíslení některých strukturálních a demografických ukazatelů jsou datovým zdrojem výsledky SLDB 2011.

Bližší odkazy na zdroje dat a referenční období jsou uvedeny v Příloze 4.

3. Metodické postupy pro výpočet RCICz

Index regionální konkurenceschopnosti, modifikovaný na podmínky ČR (RCICz), je na rozdíl od indexu RCI, použitého pro hodnocení regionů NUTS2 na úrovni EU, postaven pouze na osmi pilířích a celkem na 33 dílčích ukazatelích (viz příloha č. 2).

Pro krajskou úroveň jsou dostupná data pro výpočet všech 33 ukazatelů, avšak pro úroveň SO ORP je nezbytné v 8 případech použít metodické zjednodušení jednoho z následujících typů:

- ve 3 případech nebyl daný ukazatel pro úroveň SO ORP použit a jeho váha byla rozpuštěna mezi ostatní ukazatele pilíře;
- ve 2 případech byla hodnota ukazatele pro daný kraj rozpuštěna pomocí distribuční funkce mezi dotčené SO ORP;
- ve 3 případech byly na základě údajů pro úroveň okresu a prostřednictvím pomocných ukazatelů vyčísleny hodnoty daného ukazatele pro dotčené SO ORP.

3.1 Standardní normování hodnot ukazatelů

Výchozím metodickým postupem je normování zjištěných absolutních hodnot jednotlivých ukazatelů založené na dvou základních principech:

- hodnota daného ukazatele pro celou ČR je benchmarkem s hodnotou = 100 a pro každý zkoumaný region (kraj nebo SO ORP) se vyčíslí procentní odchylka od celorepublikového průměru;
- procentní odchylka směrem k pozitivnímu hodnocení se přičte k hodnotě průměru (100) a procentní odchylka směrem k negativnímu hodnocení se od průměrného stavu (100) odečte.

Příklad propočtu:

	Ukazatel 1 „čím více, tím lépe“		Ukazatel 2 „čím více, tím hůře“	
	ABS hodnota	NORM hodnota	ABS hodnota	NORM hodnota
Region 1	150	136	5	100
Region 2	120	109	6	80
Region 3	60	55	4	120
Region ...				
Průměr ČR	110	100	5	100

Uvedeným postupem lze normované hodnoty ukazatelů v rámci příslušného pilíře prostě sčítat bez rizika jejich trendové nekonzistence.

3.2 Distribuční funkce pomocného ukazatele

V několika případech nejsou u zvolených ukazatelů dostupná data za regionální úroveň nižší než kraj a přesto není nezbytně nutné použít pro všechny dotčené SO ORP shodnou hodnotu daného ukazatele, kvantifikovanou pro krajskou úroveň. Při vhodné

zvoleném pomocném ukazateli lze hodnotu ukazatele pro krajskou úroveň „roz distribuovat“ na jednotlivé SO ORP a zohlednit tak jejich odlišnost.

Příklad propočtu:

	Ukazatel 3		
	NORM hodnota kraj	NORM hodnota pom. ukazatele	NORM hodnota SO ORP
Region 1	125	95	118,75
Region 2		115	143,75
Region 3		90	112,50
Průměr kraj	125	100	125,00
Průměr ČR	100		100,00

3.3 Váhy ukazatelů

K zohlednění významu jednotlivých ukazatelů v rámci konkrétního pilíře jim byly přiděleny váhy, respektující jejich relativní významnost.

Při propočtu výsledného hodnocení konkrétního regionu v daném pilíři se po zohlednění váhy jednotlivých ukazatelů výsledné hodnocení normuje na hodnotu průměr ČR = 100.

Příklad propočtu:

	Ukazatel 1		Ukazatel 2		Ukazatel 3		hodnocení	
	NORM	váha	NORM	váha	NORM	váha	suma	NORM
Region 1	136	3	100	1	118,75	1	626,75	125,35
Region 2	109	3	80	1	143,75	1	550,75	110,15
Region 3	55	3	120	1	112,50	1	397,50	79,50
Region ...								
Průměr ČR	100	3	100	1	100	1	500	100

Stejný postup je použit při agregaci hodnot jednotlivých pilířů do celkového RC_{Icz} nebo do parciálních sub-indexů.

3.4 Výpočet indexu regionální konkurenceschopnosti RC_{Icz}

Do celkového indexu regionální konkurenceschopnosti vstupuje v poměru svých definovaných vah všech 33 dílčích ukazatelů v osmi pilířích. Přehledná tabulka váhových relací ukazatelů a pilířů je v příloze 3.

Vzorec pro klasifikaci dílčí konkurenceschopnosti v konkrétním pilíři je následující:

$$P_i^N = \frac{1}{\sum \alpha^{Uk_x}} \sum Uk_x^N * \alpha^{Uk_x}$$

kde: P_i – pilíř konkurenceschopnosti i; Uk_x – ukazatel x; N – normovaný ukazatel, α – příslušná váha.

Do vzorce pro výpočet indexu regionální konkurenceschopnosti RCI_{cz} pak s příslušnou váhou vstupuje klasifikace jednotlivých pilířů:

$$RCI_{cz}^N = \frac{1}{\sum \alpha^{P_i}} \sum P_i^N * \alpha_i$$

kde: RCI_{cz} – index regionální konkurenceschopnosti i ; P_i – pilíř konkurenceschopnosti i ; N – normovaný ukazatel, α – příslušná váha.

3.5 Sub-indexy RCI_{cz}

Analogicky k modelu hodnocení regionální konkurenceschopnosti na úrovni regionů EU jsou i na národní úrovni definovány sub-indexy RCI_{cz} , kvantifikující charakteristické složky regionální konkurenceschopnosti krajů a SO ORP ČR.

Mezi základními atributy konkurenceschopnosti území se v 5. Kohezní zprávě uvádí pět pilířů konkurenceschopnosti:

- 1 - Instituce
- 2 - Makroekonomická stabilita
- 3 - Infrastruktura
- 4 - Zdraví
- 5 - Úroveň základního a středního školství

Na jejich základě je definován parciální sub-index regionální konkurenceschopnosti, kvantifikující vybavenost zkoumaného území uvedenými základními atributy, které jsou klíčové pro růst konkurenceschopnosti.

V podmínkách ČR je počet pilířů tvořících sub-index $RCI_{cz_{BASIC}}$ redukován na dva – Infrastrukturu a Zdraví.

Vzorec pro výpočet sub-indexu $RCI_{cz_{BASIC}}$ je analogický výpočtu celkového indexu RCI_{cz} , zahrnuje však pouze pilíře 3 a 4, resp. v jejich rámci definované ukazatele:

$$RCI_{cz_{BASIC}} = \frac{1}{\sum \alpha^{P_{3,4}}} \sum P_{3,4}^N * \alpha_{3,4}$$

kde: $P_{3,4}$ – pilíř konkurenceschopnosti 3 a 4; N – normovaný ukazatel, α – příslušná váha.

Parciální sub-index regionální konkurenceschopnosti $RCI_{cz_{BASIC}}$ charakterizuje základní atributy konkurenceschopnosti území.

Druhým parciálním sub-indexem regionální konkurenceschopnosti je sub-index charakterizující míru schopnosti regionu využívat svůj potenciál pro růst konkurenceschopnosti, resp. zda takový potenciál vůbec existuje.

V podmínkách ČR, shodně jako na úrovni regionů EU, vstupují do sub-indexu $RCI_{CZ_{EFFICIENCY}}$ tři pilíře konkurenceschopnosti:

- 6 - Vyšší a celoživotní vzdělávání
- 7 - Účinnost trhu práce
- 8 - Velikost trhu

Pro výpočet sub-indexu $RCI_{CZ_{EFFICIENCY}}$ je použit analogický vzorec jako v případě sub-indexu $RCI_{CZ_{BASIC}}$, zahrnuje však pouze pilíře 6, 7 a 8, resp. v rámci nich definované ukazatele.

$$RCI_{CZ_{EFFICIENCY}} = \frac{1}{\sum \alpha^{P_{6,7,8}}} \sum P_{6,7,8}^N * \alpha_{6,7,8}$$

kde: $P_{6,7,8}$ – pilíř konkurenceschopnosti 6,7 a 8; N – normovaný ukazatel, α – příslušná váha.

Parciální sub-index regionální konkurenceschopnosti $RCI_{CZ_{EFFICIENCY}}$ charakterizuje efektivitu využívání zdrojů v území pro růst regionální konkurenceschopnosti.

Třetím definovaným parciálním sub-indexem regionální konkurenceschopnosti je sub-index charakterizující připravenost regionu budovat svoji konkurenceschopnost na faktorech inovací, resp. zda takový potenciál v regionu vůbec existuje.

V podmínkách ČR, shodně jako na úrovni regionů EU vstupují do sub-indexu $RCI_{CZ_{INNOVATION}}$ tři pilíře konkurenceschopnosti:

- 9 - Technologická připravenost
- 10 - Sofistikovanost podnikání
- 11 - Inovace

Vzorec pro výpočet sub-indexu $RCI_{CZ_{INNOVATION}}$ analogicky výše uvedenému zahrnuje pouze pilíře 9,10 a 11, resp. v rámci nich definované ukazatele.

$$RCI_{CZ_{INNOVATION}} = \frac{1}{\sum \alpha^{P_{9,10,11}}} \sum P_{9,10,11}^N * \alpha_{9,10,11}$$

kde: $P_{9,10,11}$ – pilíř konkurenceschopnosti 9,10 a 11; N – normovaný ukazatel, α – příslušná váha.

Parciální sub-index regionální konkurenceschopnosti $RCI_{CZ_{INNOVATION}}$ charakterizuje potenciál regionální konkurenceschopnosti postavené na inovacích.

4. Typologie regionů podle regionální konkurenceschopnosti

Kategorizace regionů podle souhrnného agregovaného ukazatele RCI provedená EK pro úroveň NUTS2 je poměrně hrubá a vyhovuje potřebám porovnání v rámci EU. V podmínkách České republiky je potřeba kategorizace jemnější a proto se typologie regionů podle míry regionální konkurenceschopnosti RCI_{cz} soustředila na úroveň krajů a na úroveň SO ORP.

Vzhledem k nízkému počtu krajů (14) nebude třeba pro jejich typologii použít sofistikované statistické metody. Kraje postačí roztřídit podle hodnot agregátů jednotlivých pilířů regionální konkurenceschopnosti do skupin, které budou zohledňovat současný stav i dynamiku vývoje v posledních letech.

Pro správní oblasti obcí s rozšířenou působností však bude nezbytné za účelem vytvoření podrobné typologie použít tzv. shlukovou analýzu. Výsledkem této vícerozměrné statistické metody bude roztřídění územních jednotek (SO ORP) do relativně stejnorodých skupin - tzn. tak, aby jednotky patřící do jedné skupiny si byly z hlediska sledovaných ukazatelů co nejvíce podobné a zároveň co nejvíce odlišné od jednotek v ostatních skupinách.

Roztříděním do několika podsouborů rozumíme vytvoření klasifikace, která vede k vytvoření systému tříd. Na závěr shlukové analýzy se proto provádí charakterizace (popis) jednotlivých tříd (tj. shluků) a interpretace analytických zjištění.

Shluková analýza zahrnuje několik možných přístupů a algoritmů, jejichž využití se liší podle charakteru výchozích dat. Pro účely klasifikace SO ORP je vhodné použít metodu tzv. hierarchické shlukové analýzy. *Hierarchické shlukování* je systém podmnožin-shluků, kde průnikem dvou shluků je buď prázdná množina, nebo jeden z nich. Pokud nastane alespoň jednou druhý případ, je systém hierarchický. Je to tedy jakési větvení, zjemňování klasifikace.

Hierarchické shlukování tak nabízí více alternativních řešení, která jsou graficky vyjádřena tzv. dendrogramem (hierarchický strom).

Vlastní shlukování objektů je možné realizovat různými způsoby na základě jejich vzdálenosti (nejčastěji se jedná o tzv. euklidovskou vzdálenost) či podobnosti. Mezi základní metody patří:

- *metoda nejbližšího souseda* – vzdálenost shluků je určována vzdáleností dvou nejbližších objektů z různých shluků.
- *metoda nejvzdálenějšího souseda* – vzdálenost shluků je určována naopak vzdáleností dvou nejvzdálenějších objektů z různých shluků. Tato metoda funguje dobře především v případě, že objekty tvoří přirozeně oddělené shluky, a naopak nehodí se, pokud je tendence k řetězení.
- *centroidní metoda* - vzdálenost shluků je určována vzdáleností jejich center (hypotetická jednotka s průměrnými hodnotami znaků). Může být nevážená nebo vážená. Ta zohledňuje velikosti klastrů a hodí se, pokud očekáváme jejich rozdílnost.

Do shlukové analýzy vstupují standardizované proměnné, tak aby byla splněna jedna z podmínek této metody, a to že proměnné by neměly být závislé na jednotkách měření. S cílem porovnat co nejlépe existující rozdíly mezi sledovanými SO ORP je možné provést shlukovou analýzu ve dvou krocích – v prvním kroku vstoupí do analýzy co nejvíce dílčích ukazatelů (tedy jednotlivé vážené a standardizované indikátory za každé pilíře), které byly popsány v metodice, v druhém kroku bude analýza provedena prostřednictvím dílčích

agregovaných ukazatelů za jednotlivé (a standardizované) sub-indexy konkurenceschopnosti SO ORP.

V prvním případě je analýza provedena prostřednictvím výchozích informací, díky čemuž nejsou ztraceny (zjednodušeny) žádné informace. Vzhledem ke specifickým některých ukazatelů a možnému překryvu některých z nich může být výsledek zkreslen. Proto je vhodné tuto analýzu doplnit o hodnocení shluků vytvořených prostřednictvím agregovaných ukazatelů, které některé z extrémních hodnot „korigují“. Důvodem je snaha poskytnout pohled na to, jaké existují skutečné rozdíly mezi SO ORP a jak je lze podle existujících rozdílů kategorizovat. ***Cílem tedy není hodnotit jejich celkovou konkurenceschopnost, ale nalézt skupiny SO ORP s podobnými charakteristikami.***

Tento přístup může například usnadnit identifikaci klíčových problémů. Důležité je však poznamenat, že datová základna této analýzy je omezená a proto nelze analytické výsledky chápat dogmaticky. Výsledkem shlukové analýzy nemusí být totiž jediné řešení. Naopak, klíčové pro identifikaci společných problémů je hodnocení a diskuze výsledků a jejich vazba na další informace, které jsou dostupné.

5. Literatura

DUNNING, J. H. (2000): Regions, Globalisation and the Knowledge Economy. The Issues Stated. In: Dunning, J. H. eds.: Regions, Globalisation and the Knowledge Economy. Oxford University Press, New York, s. 7-40.

EC: National Strategic Reference Frameworks, Cohesion Policy 2007-13, European Commission, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007.

Global Competitiveness Report 2004-2005. New York: WEF, Palgrave Macmillan, 2004.

HŮLKA, J., ŽENKA, J. Technologicky náročné obory zpracovatelského průmyslu a regionální disparity. Sborník příspěvků ze semináře „Regionální disparity v územním rozvoji ČR – jejich vznik, identifikace a eliminace. Šilheřovice, 2008, 10 s.

Metodika tvorby datových podkladů pro kvantifikaci regionální produkce zpracovatelského průmyslu. Praha: MPO, Adviser-EURO, 2005, 5 s.

Metodika RATING/EVA 2005. Praha: MPO, Adviser-EURO, 2005, 52 s.

RegioPartner: Analýza inovačního potenciálu kraje Vysočina a jeho citlivosti na vnější impulsy. Praha, 2008, 65 s.

REICH, R. B. (1990): Dílo národů: příprava na kapitalismus 21. století. Prostor, Praha, 461 s.

VITURKA, M.: Konkurenceschopnost regionů a možnosti jejího hodnocení. Politická ekonomie, Praha: VŠE, 55, 5, od s. 637-658, 22 s. ISSN 0032-3233. 2007a.

ŽENKA, J. Riziko delokalizace zpracovatelského průmyslu – regionální aspekty. Geografie, 2008a, roč. 113, č. 1, s. 1-19.

ŽENKA, J. (2007): Delokalizace zpracovatelského průmyslu Česka: faktory, oborová struktura, regionální diferenciacce. Praha: Univerzita Karlova, PřF UK, KSGRG, 155 s.

Internetové zdroje:

Agentura CzechInvest [<http://www.czechinvest.com>]

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [<http://www.strukturalni-fondy.cz>]

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky [<http://www.msmt.cz>]

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [<http://www.mpo.cz>]

Oficiální webové stránky ESF [<http://www.esfcr.cz>]

Rada pro výzkum a vývoj [<http://www.vyzkum.cz>]

Zdroje statistických dat:

Bína, J.: Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Urbanismus a územní rozvoj, 2002, roč. V, č. 1, s. 1-10

Czech Development Invest, www.cdinvest.cz/

Centrum pro regionální rozvoj, www.crr.cz/

Czech Invest, www.czechinvest.org/

ČSÚ, Spolupráce mezi sektory v oblasti VaV v ČR za rok 2007,
[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spoluprace_mezi_sektory_v_oblasti_vav_v_cr_za_rok_2007/\\$File/priloha2_spoluprace_2007.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spoluprace_mezi_sektory_v_oblasti_vav_v_cr_za_rok_2007/$File/priloha2_spoluprace_2007.pdf)

ČSÚ, Města a městyse v ČR (2008), <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/p/1375-07>

ČSÚ, Trh práce v ČR 1993 až 2007, <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/3103-08>

ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2007,
<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/9601-08>

ČSÚ, Vnitřní stěhování v ČR 1991 až 2004,
<http://www.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/p/4029-05>

ČSÚ, Vysokoškoláci z demografického pohledu 1991 – 2006,
<http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/p/4036-07>

ČSÚ, Databáze KROK 2009

ČSÚ, Roční výkaz ekonomických subjektů vybraných produkčních odvětví za kalendářní rok 2006 (P5-01)

ČSÚ, Roční výkaz pro malé ekonomické subjekty vybraných produkčních odvětví za kalendářní rok 2006 (P4-01)

MF ČR, Nezaměstnanost za obce 2001-2007

MPSV, www.mpsv.cz

Registr ekonomických subjektů ČSÚ,
www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/registr_ekonomickych_subjektu

ÚIV, Datové servery, <http://delta.uiv.cz/>

Přehled ukazatelů RCI

Příloha 1

Pillar	Number	Indicator	Level
1 Institutions	1.1	Corruption is a major problem in	country
	1.2	There is corruption in regional	country
	1.3	Perceived extent to which the state	country
	1.4	Perceived extent of corruption or	country
	1.5	Voice and accountability	country
	1.6	Political stability	country
	1.7	Government effectiveness	country
	1.8	Regulatory quality	country
	1.9	Rule of law	country
	1.10	Control of corruption	country
	1.11	Easy of doing business	country
2 Macroeconomic stability	2.1	General government deficit/surplus	country
	2.2	Income, saving and net	country
	2.3	Inflation	country
	2.4	Long-term bond yields	country
3 Infrastructure	3.1	Motorway density	NUTS2
	3.2	Railway density	NUTS2
	3.3	Number of passenger flights	NUTS2
4 Health	4.1	Road fatalities	NUTS2
	4.2	Healthy life expectancy	NUTS2
	4.3	Infant mortality	NUTS2
	4.4	Cancer disease death rate	NUTS2
	4.5	Heart disease death rate	NUTS2
	4.6	Suicide death rate	NUTS2
5 Quality of primary & secondary education	5.1	Share of low-achieving 15 years olds in reading	country
	5.2	Share of low-achieving 15 years olds in math	country
	5.3	Share of low-achieving 15 years olds in science	country
6 Higher education & training	6.1	Population aged 25-64 with higher educational attainment (ISCED 5-6)	NUTS2
	6.2	Lifelong learning	NUTS2
	6.3	Early school leavers	NUTS2
	6.4	Accessibility to universities	NUTS2
	6.5	Higher education expenditure	country
7 Labor market efficiency	7.1	Employment rate (excluding agriculture)	NUTS2
	7.2	Long-term unemployment	NUTS2
	7.3	Unemployment rate	NUTS2
	7.4	Labor productivity	NUTS2
	7.5	Gender balance unemployment	NUTS2
	7.6	Gender balance employment	NUTS2
	7.7	Female unemployment	NUTS2
8 Market size	8.1	GDP	NUTS2
	8.2	Compensation of employees	NUTS2
	8.3	Disposable income	NUTS2
	8.4	Potential market size expressed in GDP	NUTS2
	8.5	Potential market size expressed in population	NUTS2

9 Technological readiness	9.1	Households with access to broadband	NUTS2
	9.2	Individuals who ordered goods or services over the Internet for private use	NUTS2
	9.3	Household with access to internet	NUTS2
	9.4	Enterprises use of computers	country
	9.5	Enterprises having access to Internet	country
	9.6	Enterprises having a website or a homepage	country
	9.7	Enterprises using Intranet	country
	9.8	Enterprises using internal networks (e.g. LAN)	country
	9.9	Persons employed by enterprises which use Extranet	country
	9.10	Persons employed by enterprises which have access to the Internet	country
10 Business sophistication	10.1	Employment in the "Financial intermediation, real estate, renting and business activities" NACE sectors (J_K)	NUTS2
	10.2	Gross Value Added (GVA) at basic prices for NACE sectors J_K (NACE)	NUTS2
	10.3	FDI intensity	NUTS2
	10.4	Aggregate indicator for strength of regional clusters	NUTS2
11 Innovation	11.1	Innovation patent applications	NUTS2
	11.2	Total patent applications	NUTS2
	11.3	Core Creativity Class employment	NUTS2
	11.4	Knowledge workers	NUTS2
	11.5	Scientific publications	NUTS2
	11.6	Total intramural R&D expenditure	NUTS2
	11.7	Human Resources in Science and Technology (HRST)	NUTS2
	11.8	Employment in technology and knowledge-intensive	NUTS2
	11.9	High-tech inventors (authors of EPO patent)	NUTS2
	11.10	ICT inventors (authors of EPO patent)	NUTS2
	11.11	Biotechnology inventors (authors of EPO patent)	NUTS2

Přehled ukazatelů RCIcz

Příloha 2

Pilíř	Kód	Ukazatel	Data
3 Infrastruktura	3.1	Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací	kraj/ORP
	3.2	Průměrná časová dojezdnost obyvatel do krajského města	kraj/ORP
	3.3	Dostupnost mezinárodních letišť	kraj/ORP
	3.4	Hustota železniční sítě	kraj/ORP
4 Zdraví	4.1	Kojenecká úmrtnost	kraj/ORP
	4.2	Střední délka života mužů	kraj/ORP
	4.3	Střední délka života žen	kraj/ORP
6 Vyšší a celoživotní vzdělávání	6.1	Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 25-64 let	kraj/ORP
	6.2	Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 30-34 let	kraj/ORP
	6.3	Podíl osob s neukončeným nebo základním vzděláním v populaci 18-24 let	kraj/ORP
	6.4	Rozpočet veřejných vysokých škol podle VKM na obyvatele	kraj/ORP
7 Účinnost trhu práce	7.1	Míra zaměstnanosti	kraj/ORP
	7.2	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti	kraj/ORP
	7.3	Míra registrované nezaměstnanosti	kraj/ORP
	7.4	Rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti mužů a žen	kraj/ORP
8 Velikost trhu	8.1	Regionální HDP na obyvatele	kraj/ORP
	8.2	Disponibilní důchod domácností	kraj/ORP
	8.3	Potenciální trh vyjádřený počtem obyvatel	kraj/ORP
9 Technologická připravenost	9.1	Počet IT odborníků na 1000 zaměstnaných	kraj/ORP
	9.2	Podíl domácností s PC a internetem	kraj/ORP
	9.3	Podíl domácností s PC	kraj/ORP
	9.4	Počet pasivních licencí za patenty a užité vzory	kraj
10 Sofistikovanost podnikání	10.1	Příliv přímých zahraničních investic na obyvatele	kraj/okres
	10.2	Podíl znalostně náročných služeb na celkové zaměstnanosti	kraj/ORP
	10.3	Podíl znalostně náročných služeb na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech	kraj/ORP
	10.4	Počet ústředí firem ve znalostně náročných službách s více než 100 zaměstnanci na 1000 obyvatel	kraj
11 Inovace	11.1	Počet aktivních licencí na patenty a užité vzory	kraj
	11.2	Výdaje veřejného sektoru na výzkum a vývoj	kraj/okres
	11.3	Výdaje podnikatelského sektoru na výzkum a vývoj	kraj/okres
	11.4	Počet pracovníků ve výzkumu a vývoji na 1000 zaměstnaných	kraj/ORP
	11.5	Podíl technologicky náročných oborů na celkové zaměstnanosti	kraj/ORP
	11.6	Podíl technologicky náročných oborů na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech	kraj/ORP
	11.7	Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech s více než 250 zaměstnanci na 1000 obyvatel	kraj/ORP

Váhy ukazatelů a sub-indexů RCICz
Příloha 3

Sub-index	Pilíř	Ukazatel	Váha		
BASIC			30		
	3 Infrastruktura			15	
		3.1 Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací			6
		3.2 Průměrná časová dojezdnost obyvatel do krajského města			4
		3.3 Dostupnost mezinárodních letišť			2
		3.4 Hustota železniční sítě			3
	4 Zdraví			15	
		4.1 Kojenecká úmrtnost			7
		4.2 Střední délka života mužů			4
		4.3 Střední délka života žen			4
EFICIENCY			50		
	6 Vyšší a celoživotní vzdělávání			17	
		6.1 Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 25-64 let			2
		6.2 Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 30-34 let			6
		6.3 Podíl osob s neukončeným nebo základním vzděláním v populaci 18-24 let			4
		6.4 Rozpočet veřejných vysokých škol podle VKM na obyvatele			5
	7 Účinnost trhu práce			17	
		7.1 Míra zaměstnanosti			6
		7.2 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti			6
		7.3 Míra registrované nezaměstnanosti			4
		7.4 Rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti mužů a žen			1
	8 Velikost trhu			16	
		8.1 Regionální HDP na obyvatele			7
		8.2 Disponibilní důchod domácností			5
		8.3 Potenciální trh vyjádřený počtem obyvatel			4
INOVATION			20		
	9 Technologická připravenost			6	
		9.1 Počet IT odborníků na 1000 zaměstnaných			2
		9.2 Počet domácností s PC a internetem			1
		9.3 Počet domácností s PC			1
		9.4 Počet pasivních licencí za patenty a užité vzory			2
	10 Sofistikovanost podnikání			7	
		10.1 Příliv přímých zahraničních investic na obyvatele			1
		10.2 Podíl znalostně náročných služeb na celkové zaměstnanosti			2
		10.3 Podíl znalostně náročných služeb na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech			3
		10.4 Počet ústředí firem ve znalostně náročných službách s více než 100 zaměstnanci na 1000 obyvatel			1
	11 Inovace			7	
		11.1 Počet aktivních licencí na patenty a užité vzory			1
		11.2 Výdaje veřejného sektoru na výzkum a vývoj			1
		11.3 Výdaje podnikatelského sektoru na výzkum a vývoj			1
		11.4 Počet pracovníků ve výzkumu a vývoji na 1000 zaměstnaných			1
		11.5 Podíl technologicky náročných oborů na celkové zaměstnanosti			1
		11.6 Podíl technologicky náročných oborů na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech			1
		11.7 Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech s více než 250 zaměstnanci na 1000 obyvatel			1

Specifikace a postup výpočtu ukazatelů RC1cz

Příloha 4

Kód	Ukazatel	Měr. jednotka	Způsob výpočtu	Zdroj dat	Ref. období
3.1	Hustota sítě dálnic a rychlostních komunikací	m / 1000 obyvatel		Veřejná databáze ČSÚ, GIS	2010
3.2 kraj	Průměrná časová dojezdnost obyvatel do krajského města	min. / obyvatel	Průměrná doba, v níž obyvatelé kraje dojedou do krajského města	ČSÚ (2008): Analýza regionálních rozdílů v ČR pro rok 2008.	2007
3.2 ORP	Průměrná časová dojezdnost obyvatel do krajského města	min. / obyvatel	Průměrná doba, v níž obyvatelé SO ORP dojedou do krajského města	ČSÚ (2008): Analýza regionálních rozdílů v ČR pro rok 2008.	2007
3.3 kraj	Dostupnost mezinárodních letišť		Minutová dostupnost všech obyvatel kraje (omezená časovou vzdáleností 90 minut, určující je vzdálenost střediska ORP od letiště) významných letišť mezinárodního významu (Praha, Brno, Ostrava, Karlovy Vary, Pardubice) vážená významem letiště v podobě pohybů letadel		průměr pohybů letadel 2008-2010, časová dostupnost 2010
3.3 ORP	Dostupnost mezinárodních letišť		Minutová dostupnost (omezená časovou vzdáleností 90 minut) významných letišť mezinárodního významu (Praha, Brno, Ostrava, Karlovy Vary, Pardubice) vážená významem letiště v podobě pohybů letadel	webové stránky jednotlivých letišť, GIS	průměr pohybů letadel 2008-2010, časová dostupnost 2010
3.4	Hustota železniční sítě	m/obyvatel		GIS	2010
4.1	Kojenecká úmrtnost	‰	Zemřelí do 1 roku na 1000 živě narozených	ČSÚ (Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností 2010)	2010
4.2	Střední délka života mužů	rok	Ukazatel úmrtnostní tabulky (průměrný počet let, který má naději prožít osoba právě x-letá při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období)	ČSÚ (Demografická ročenka krajů 2010, Naděje dožití ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v období 2006-2010)	průměr 2006-2010
4.2	Střední délka života žen	rok	Ukazatel úmrtnostní tabulky (průměrný počet let, který má naději prožít osoba právě x-letá při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období)	ČSÚ (Demografická ročenka krajů 2010, Naděje dožití ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v období 2006-2010)	průměr 2006-2010
6.1	Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 25-64 let	%	Počet osob s nejvyšším dosaženým vzděláním na úrovni ISCED 5,6 / celkový počet obyvatel ve věku 25-64 let *100	SLDB 2011	2011
6.2	Podíl osob s VŠ vzděláním v populaci 30-34 let	%	Počet osob s nejvyšším dosaženým vzděláním na úrovni ISCED 5,6 ve věku 30 - 34 let / celkový počet obyvatel ve věku 30 - 34 let *100	SLDB 2011	2011
6.3	Podíl osob s neukončeným nebo základním vzděláním v populaci 18-24 let	%	počet osob ve věku 18 -24 let s nejvyšším dosaženým vzděláním na úrovni ISCED 1,2 / počet obyvatel ve věku 18-24 let*100	SLDB 2011	2011
6.4	Rozpočet veřejných vysokých škol podle VKM na obyvatele	Kč / obyvatel		MŠMT	2011

Kód	Ukazatel	Měr. jednotka	Způsob výpočtu	Zdroj dat	Ref. období
7.1	Míra zaměstnanosti	%		SLDB 2011	2011
7.2	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti	%	Roční míra dlouhodobé nezaměstnanosti	ČSÚ	2010
7.3	Míra registrované nezaměstnanosti	%	Roční míra registrované nezaměstnanosti	ČSÚ	2010
7.4	Rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti mužů a žen	%	Rozdíl mezi roční mírou registrované nezaměstnanosti mužů a žen	ČSÚ	2010
8.1 kraje	Regionální HDP na obyvatele	Kč / obyvatel	průměrná hodnota za roky 2008, 2009	ČSÚ	2009
8.1 ORP	Regionální HDP na obyvatele	Kč / obyvatel	budou rozpočítány krajské hodnoty	ČSÚ– VÝKAZY P5-01, P4-01	2009
8.2 kraje	Disponibilní důchod domácností	Kč / obyvatel	průměrná hodnota za roky 2008, 2009	ČSÚ	2010
8.2 ORP	Disponibilní důchod domácností	Kč / obyvatel	budou rozpočítány krajské hodnoty	ČSÚ– VÝKAZY P5-01, P4-01	2010
8.3	Potenciální trh vyjádřený počtem obyvatel	%	Počet obyvatel regionu žijících na území rozvojových oblastí, rozvojových os a jejich zázemí	ČSÚ (2008): Analýza regionálních rozdílů v ČR pro rok 2008.	2007
9.1	Počet IT odborníků na 1000 zaměstnaných		Počet zaměstnaných v CZ-NACE 62 / počet zaměstnaných * 1000	SLDB 2011	2011
9.2	Podíl počtu domácností s PC a internetem	%	Počet domácností s PC a internetem / celkový počet domácností * 100	SLDB 2011	2011
9.3	Podíl počtu domácností s PC	%	Počet domácností s PC / celkový počet domácností * 100	SLDB 2011	2011
9.4 kraj	Počet pasivních licencí na patenty a užitné vzory		Počet platných licencí na patenty a užitné vzory nabyté subjekty působícími v ČR podle jejich sídla	ČSÚ	2007 - 2010
10.1 kraj	Přiliv přímých zahraničních investic na obyvatele	Kč / obyvatel	Celkové přímé zahraniční investice v regionu do roku 2009 / počet obyvatel	ČNB	2009
10.1 ORP	Hodnota přímých zahraničních investic na obyvatele	Kč / obyvatel	budou rozpočítány okresní hodnoty	ČNB	2009
10.2	Podíl znalostně náročných služeb na celkové zaměstnanosti	%	Počet zaměstnaných v sektorech NACE J,K / celkový počet zaměstnaných*100	SLDB 2011	2011
10.3	Podíl znalostně náročných služeb na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech	%	Přidaná hodnota sektoru NACE J,K / celková přidaná hodnota sledovaných sektorů (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) * 100	ČSÚ – VÝKAZY P5-01, P4-01	2010
10.4 kraj	Počet ústředí firem ve znalostně náročných službách (J+K) nad 100 zaměstnanců na 1 000 obyvatel			RES	2010
11.1 kraj	Počet aktivních licencí na patenty a užitné vzory		Počet platných licencí na patenty a užitné vzory poskytnutých subjekty působícími v ČR podle jejich sídla	ČSÚ	2007-2010
11.2 kraj	Výdaje veřejného sektoru na vědu a výzkum	%	Veřejné výdaje na výzkum a vývoj / regionální HDP	ČSÚ	2008-2010
11.2 ORP	Výdaje veřejného sektoru na vědu a výzkum	%	budou rozpočítány okresní hodnoty	ČSÚ	2008-2010
11.3 kraj	Výdaje podnikatelského sektoru na vědu a výzkum	%	Výdaje podnikatelského sektoru na vědu a výzkum / regionální HDP	ČSÚ	2008-2010

Kód	Ukazatel	Měr. jednotka	Způsob výpočtu	Zdroj dat	Ref. období
11.3 ORP	Výdaje podnikatelského sektoru na vědu a výzkum	%	budou rozpočítány okresní hodnoty	ČSÚ	2008-2010
11.4	Počet pracovníků ve výzkumu a vývoji na 1000 zaměstnaných		Počet pracovníků v CZ NACE 72 / celkový počet zaměstnaných * 1000	SLDB 2011	2011
11.5	Podíl technologicky náročných oborů na celkové zaměstnanosti	%	Počet zaměstnaných v CZ-NACE 20,21,26,27,28,29 a 30 / celkový počet zaměstnaných *100	SLDB 2011	2011
11.6	Podíl technologicky náročných oborů na celkové přidané hodnotě ve sledovaných sektorech	%	Podíl vytvořené přidané hodnoty v podnicích v technologicky náročných oborech zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) / celková přidaná hodnota ve sledovaných sektorech (CZ-NACE sektory A,C,F,H,I,J,K,L,M,N) * 100	ČSÚ – VÝKAZY P5-01, P4-01	2010
11.7	Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech s více než 250 zaměstnanci na 1 000 obyvatel		Počet ústředí firem v technologicky náročných oborech (CZ-NACE oddíl 20,21,26,27,28,29 a 30) s více než 250 zaměstnanci na 1 000 obyvatel	RES	2010